

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 735 คน และครูสายผู้สอน ระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช จำนวน 1,462 คน รวมทั้งสิ้น 2,197 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1997 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 187) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1.1 ผู้บริหาร 254 คน

2.1.2 ครูผู้สอน 302 คน

2.2 ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (stratified random sampling) โดยใช้จำนวน.

ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาและเขตพื้นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดโรงเรียน และเขตพื้นที่การศึกษา 4 เขต

เขตพื้นที่	ประชากร			รวม	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดโรงเรียน			รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	เล็ก	กลาง	ใหญ่		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1	283	140	154	577	74	49	31	154
2	368	176	122	656	93	55	24	172
3	247	145	104	496	67	35	21	123
4	204	154	110	468	54	31	22	107
รวม	1102	615	490	2197	288	170	98	556

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน แต่ละตอนมีลักษณะดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมี 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช โดยครอบคลุมงานการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 งาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 31-34) กำหนดไว้ มีทั้งหมด 43 ข้อ ดังนี้

1. งานวิชาการมี 11 ข้อ
2. งานกิจการนักเรียนมี 7 ข้อ
3. งานบุคลากรมี 6 ข้อ
4. งานธุรการการเงินและพัสดุมี 7 ข้อ
5. งานอาคารสถานที่มี 6 ข้อ
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนมี 6 ข้อ

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) โดยให้คะแนนของมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

สภาพและปัญหาการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

5 หมายถึง สภาพ / ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพ / ปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพ / ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพ / ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพ / ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทั้ง 6 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ 5 อันดับ โดยใส่หมายเลข 1, 2, 3, 4 และ 5 ลงใน []

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาขอบเขต เนื้อหา รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช

3. สำหรับข้อเสนอแนะเป็นแบบ (check list) ในการปรับปรุงการบริหารงานได้จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน 10 คน และครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา 10 คน รวม 20 คน (ดังมีรายชื่ออยู่ในภาคผนวก) เพื่อได้ข้อเสนอแนะและจัดกลุ่มข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิต พิจารณาตรวจสอบเนื้อหา เพื่อเสนอแนะแก้ไขด้านวนภาษาหรือความถูกต้อง

5. นำแบบสอบถามที่ตรวจมาแก้ไข แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิดังรายนามต่อไปนี้

5.1 ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา

5.2 นายสุนันท์ คีตใจเดชะ	ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติงานกลุ่มงานพัฒนา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
5.3 นางนงเยาว์ วาสิน	ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติงานกลุ่มงานพัฒนา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1
5.4 นางสาวสุเวทิน ไกรนรา	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรูยห้วยใต้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
5.5 นางสาวชูลี ช่วยเอื้อ	ครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช “ณ นครอุทิศ” สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียสัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item – total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก .97 ด้านสภาพและปัญหาการบริหารงานได้ค่าความเชื่อมั่น .97

7. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปซึ่งก็เข้าเกณฑ์ทุกข้อแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (reliability) แบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 2002, 2004) ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .97

8. ทำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว เสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายและจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยเดินทางไปติดต่อที่หน่วยงานต้นสังกัด คือ เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

การจัดกระทำกับข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (statistical package of the social sciences) ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วสรุปเป็นความเรียง
2. ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานตามภารกิจ 6 งาน เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของแต่ละระดับใช้หลักเกณฑ์ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยโดยอาศัยเกณฑ์การประเมินระดับปัญหาดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 24)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.10 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. นำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา จากแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยวิธีการให้น้ำหนักค่าคะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาสภาพการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช ทำการวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. ศึกษาปัญหาการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช ทำการวิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษาโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t -test) และจำแนกตามจำนวนนักเรียนและที่ตั้งของโรงเรียนใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ($one - way ANOVA$)

4. เปรียบเทียบปัญหา การบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t -test) และจำแนกตามจำนวนนักเรียน และที่ตั้งของโรงเรียนโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ($one - way ANOVA$)

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพและปัญหาการบริหารงานการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช โดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียสัน (Pearson product moment correlation) และทดสอบสมมุติฐานโดยพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น P ของค่าสหสัมพันธ์จากผลการวิเคราะห์ของโปรแกรมสำเร็จรูป

6. ศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช วิเคราะห์โดยการหาน้ำหนักคะแนน